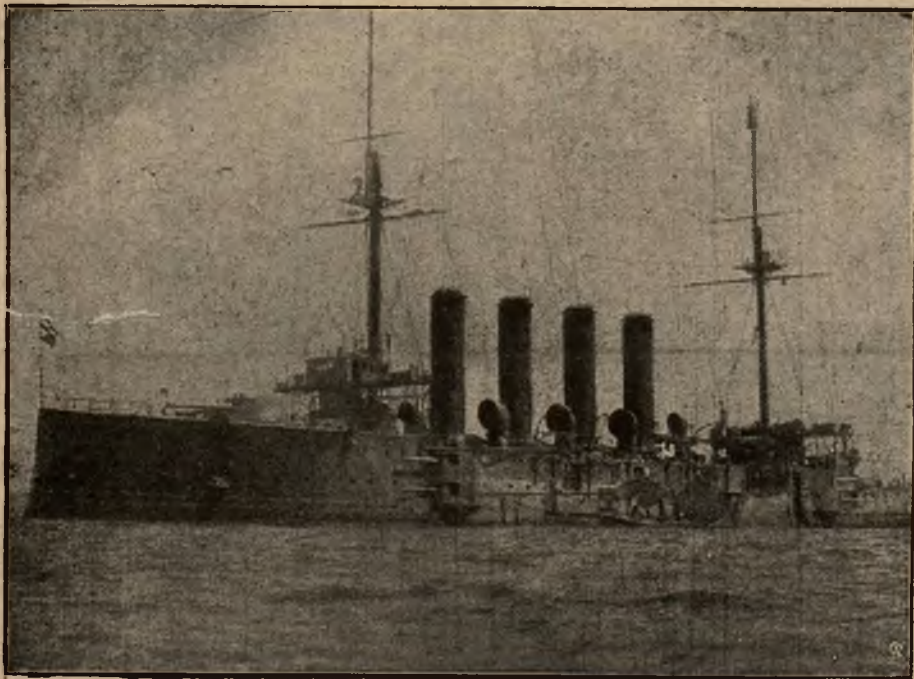

Japonia w walce z Niemcami.

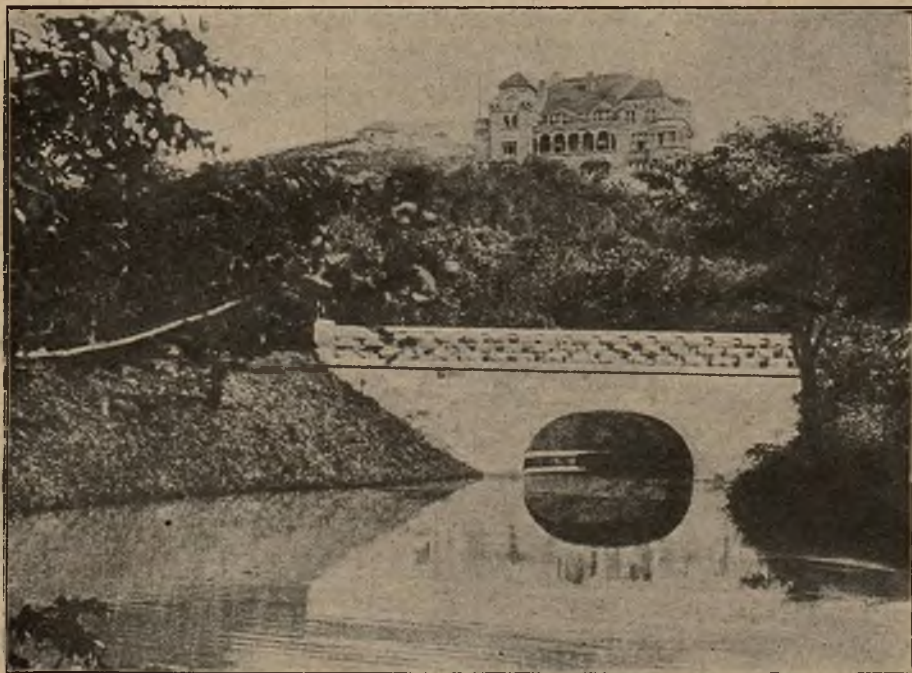
Nowoczesne kombinacje polityczne i związki państwowe stworzyły sytuację dość dziwną, mianowicie w obozach walczących znalazły się przy sobie różne narody i rasy, niedawni wrogowie połączyli się dla

zawę tego kraju, na mocy umowy oddającej go na lat 99 w posiadanie państwa niemieckiego. Kiau-Czau (deutsches Schutzgebiet) obejmuje 540 klm.² i do 70.000 mieszkańców. Stolica Czing-tau jest siedzibą gubernatora niemieckiego oraz licznej kolonii europejskiej. Wybrzeże to bogate w płody ko-

niemiecka — okazała światu nową i straszną broń w walkach morskich, mogącą zmienić całą dotychczasową ich taktykę i uzbrojenie floty. Z otwartej sfery walk na powierzchni morza przeniosła się walka w głąb oceanów, by tam skrycie i pewnie prowadzić swe dzieło zniszczenia. To, co było fantazyą powieściową

Wojna w głębiach morza: Druga „ofiara” niemieckiej łodzi podwodnej „U 9” — krążownik „Hogue”.

Japonia w walce z Niemcami: Pałac gubernatora niemieckiego w Czing-tau.

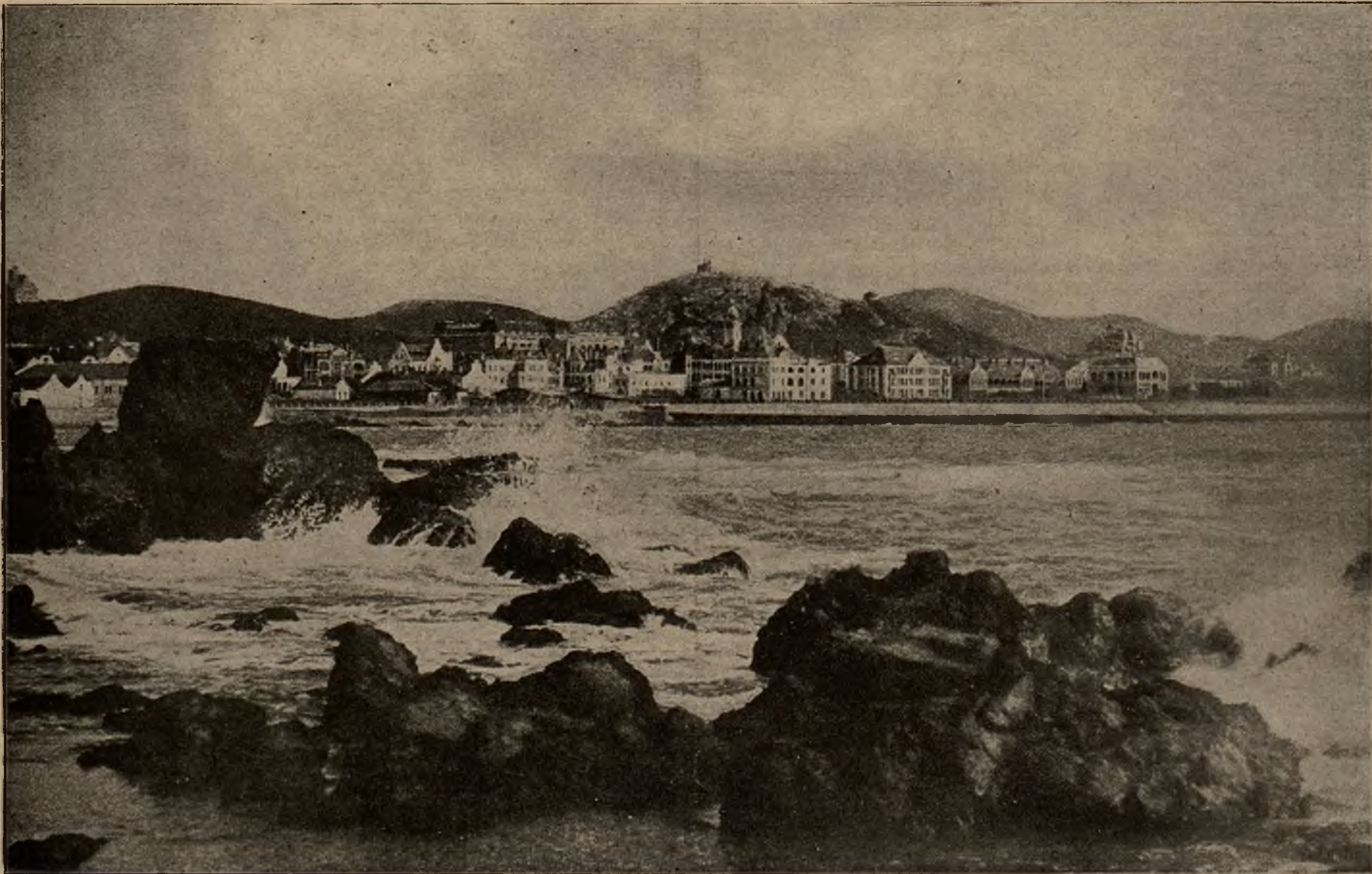
pobicia świeżego nieprzyjaciela. Anglia zmagając się obecnie na śmierć i życie z Niemcami, zmobilizowała przeciw nim wszystkie sprzymierzone i podwładne jej mocarstwa i rozciągnęła wojnę na świat cały, na wszystkie kolonie, morza i lądy niemieckie. Do tych egzotycznych ogniw łańcucha obecnych walk należy wojna niemiecko-japońska na wodach żółtych, o dzierżawę niemiecką — Kiau-Czau. Jest to wschodnia część prowincji chińskiej Szantungu i półwyspu nad morzem Żółtem, a tamtejsza zatoka posiada znaczenie dla wschodniego handlu z Chinami, Japonią i Koreą. Od roku 1897 należy Kiau-Czau wraz z zatoką do Niemiec, po zajęciu przez flotę niemiecką, jako zadośćuczynienie za zamordowanie tam misjonarzy niemieckich. W roku 1898 zamieniły Niemcy tymczasową okupację na stałą dzier-

palne miało obok handlowej wielką wartość przemysłową. Emancypująca się z pod wpływów Europy Japonia niechętnie okiem patrzyła na to ognisko działań niemieckich na morzu Żółtem i obecnie, podburzona przez Anglię, wystąpiła przeciw Niemcom, żądając usunięcia z wód tamtejszych ich okrętów. Był to nieoczekiwany krok ze strony Japonii i stworzył *casus belli*, włączając państwo Wschodzącego Słońca w szereg nieprzyjaciół Niemiec, z którymi przychodzi im teraz się porać.

Wojna w głębiach morza.

Kłeska Anglii pod Hoek van Holland, gdzie trzy pancerne krążowniki zniszczyła jedna łódź podwodna

Juliusza Vernego, zrealizowało się, przechodząc ją nawet ponad najśmielsze pomysły. Tak jak w dziedzinie bitew lądowych przybyły w obecnej wojnie światowej walki powietrzne — wojna morska przetrworzyła się w znacznej części w podmorską, wyzyskując tę nową sferę z nadzwyczajną pomysłowością. Uzbrojenie i opancerzenie olbrzymich statków czyniło je wprost niepokonanymi, dlatego też w ciągłej konkurencji o panowanie nad morzem, słabsze państwa zwróciły uwagę na inne środki walki, niszczące obronność pancerników. Problem ten stał się aktualnym od czasu udoskonalenia jednej z ważniejszych broni morskich, t. j. torped, które nowoczesny mechanizm i wypełnienie nowymi substancjami wybuchowymi uczyniły najniebezpieczniejszym narzędziem współczesnej marynarki. Straszne te po-

Japonia w walce z Niemcami: Zatoka w Czing-tau z widokiem na port.